

TURINYS

Pratarmė	4
Įsivertinimo lapai I, taikomi dalykų pamokose ir švietimo pagalbos specialistų pratybose, priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo užsiėmimuose	5
Įsivertinimo lapai II, taikomi dalykų pamokose ir specialiojo pedagogo pratybose	13
Įsivertinimo lapai III, taikomi logopeda pratybose	24
Pamokų planų pavyzdžiai	37
Įsivertinimo lapų pildymo ir įsivertinimo kriterijų pavyzdžiai	53
Mokymosi sėkmės apibendrinimas užpildžius įsivertinimo lapą	61
Mąstymo žemėlapių taikymas planuojant ir reflektuojant mokymosi sėkmę bei pažangą	62
Mokymosi pažangos stebėjimas	64
Bendrujų kompetencijų įsivertinimo kriterijų ir instrumentų pavyzdžiai	73
Asmeninės mokymosi pažangos ir jos pokyčių analizė	74
Literatūra	75

PRATARMĖ

Metodinė priemonė skirta švietimo pagalbos specialistams, ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo pedagogams, bendrojo ugdymo dalykų mokytėjams.

Priemonėje pateikiamas įvairios įsivertinimo lapų, mokymosi pasiekimų, asmeninės pažangos ir jos pokyčių stebėjimo ir fiksavimo formų, mokymosi uždavinio, įsivertinimo kriterijų ir instrumentų, mąstymo žemėlapiai pasirinkimo ir pildymo pavyzdžiai, pamokų planai (užduotys, priemonės), bendrujų kompetencijų įsivertinimo kriterijai ir instrumentai.

Įsivertinimo lapuose pateiktas skirtingas įsivertinimo kriterijų skaičius nuo 1 iki 4, kai kuriuose lapuose yra keli įsivertinimo kriterijai (2 ir 3; 3 ir 4; 1, 2 ir 3; pamokoje galima pasirinkti įsivertinimo kriterijų skaičių). Vienuose lapuose mokymosi sėkmę galima įsivertinti simboliais (apibraukti ar nuspalvinti), kituose – apibraukti ar įsirašyti įsivertinimo balą (3 balai – moku, 2 balai – galiu ir noriu išmokti, 1 balas – galiu išmokti).

Mokiniai įsivertinimo lapus pildo kiekvieną pamoką, pusmečio, trimestro gale. Pamokoje suskaičiuoja įsivertinimo balus ar simbolius, išrašo jų skaičių ir pažymi mokymosi sėkmę (simbolį ar raidę(-es)). Pusmečio, trimestro gale ar užpildę lapą, suskaičiuoja ir išrašo balų vidurkį bei simbolių skaičių. Apibūdina (žodžiu ir/ar raštu) mokymosi pažangą – kiek ir kokius balus surinko pagal kiekvieną kriterijų, ką ir kodėl išmoko, ką, kodėl ir kaip išmoks.

Metų gale mokiniai informaciją apie savo mokymosi pažangą fiksuoją Mokymosi pažangos lapuose. Juose galima sukaupti kelių metų informaciją apie mokymosi pažangos pokyčius. Mokymosi pažangos informaciją rekomenduoja ne tik kaupti, bet ir lyginti su parėjusių laikotarpiu, tam reikės panaudoti ir įsivertinimo lapus, kuriuose aiškiai atsispindi mokinio stipriosios ir tobulintinos veiklos sritys. Atlirkus mokymosi pažangos analizę, būtina numatyti tolesnius mokymosi tikslus ir jų įgyvendinimo žingsnius.

Įsivertinimo lapuose, skirtuose taikyti dalykų pamokose ir specialiojo pedagogo pratybose, pateikti specifinių pažinimo procesų ir dalykinų bei bendrujų kompetencijų ugdymo kriterijai:

1. Girdimasis suvokimas (balsių, priebalsių, balsių ir dvibalsių diferencijavimas klausą);

2. Regimasis suvokimas (vaizdų skaitmenų, ženklų, raidžių, kitų objektų atpažinimas, diferencijavimas rega nurašyti, skaityti tekštą, rasti objektą; visumos ir dalies suvokimas rasti nurodytą vietą tekste, paaiškinti daugiaženklį, trupmeninių skaičių sandarą);

3. Atminties ugdymas (informacijos įsiminimas, išlaikymas, atgaminimas įvykių nuoseklumas, veikėjai, datos, faktai, eileraščiai, abécélė, daugybos lentelė, instrukcijos);

4. Dėmesio kontrolė (veiklos organizavimas, tempas, strategijos planuoti darbą, pasiekti rezultatą, sakinių pradėti didžią raide, sakinių gale dėti skyrybos ženklą, nurašyti tekštą, skaičiuoti iš priekėjų ar atgal);

5. Žinios (rasti, išvardinti, parodyti, pavadinti, perskaityti, parašyti, išklausyti, suskaičiuoti);

6. Supratimas (paaiškinti, nustatyti, atpasakoti, papasakoti, atsakyti);

7. Taikymas (parinkti, išrašyti, aprašyti, sudaryti, kelti klausimus, išspręsti);

8. Analizė (klasifikuoti, palyginti, sugretinti);

9. Vertinimas (apibendrinti, daryti išvadas, įvertinti, rekomenduoti, komentuoti);

10. Kūryba (tobulinti, parašyti rašinių, laiškų, sukurti, sugalvoti, parengti užduotij);

11. Savarankiškumas (dirbtis savarankiškai, padedant mokytojui, draugui);

12. Domėjimasis;

13. Aktyvumas;

14. Pasiruošimas pamokai;

15. Bendravimas, bendradarbiavimas.

Įsivertinimo lapuose, skirtuose taikyti logopeda pratybose, pateikti kriterijai: pavadinu (žodynas plėtimas, tikslinimas), mankštinu (artikuliacijos aparato, smulkiosios ir bendrosios motorikos mankšta), tariu (garsų tarimas), skiriui (garsinė analizė ir sintezė), skaitau, rašau, suprantu (teksto suvokimas), kalbu (gramatiškai taisyklingos rišliosios kalbos ugdymas).

Įsivertinimo lapuose, skirtuose taikyti ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo užsiėmimuose, pateikti kriterijai pagal kompetencijų ugdymą: suprantu (socialinė kompetencija), aktyviai veikiu (sveikatos kompetencija), domiuosi (pažinimo kompetencija), bendrauju ir kalbu (komunikavimo kompetencija), kuriu (meninė kompetencija).

Mokytojas, vadovaudamas mokinį veiklos stebėjimo, vertinimo ir/ar mokinį įsivertinimo lapuose sukaupta informacija, mokinį mokymosi pasiekimus apibendrina 1 pusmečio (trimestrų) gale, o mokymosi pasiekimus ir asmeninę pažangą – metų gale. Mokytojo pildomos Mokymosi pasiekimų ir asmeninės pažangos stebėjimo lentelės pateiktos metodinėje priemonėje „Įsivertinimas ir asmeninė pažanga specialiosiose pratybose“ (Lucilijus, 2017).